Designkonkurranse

Det Kongelige Norske Videnskabers Selskab (DKNVS) inviterer studenter innen kunst, design og relevante kreative fag til å utforme en ny medlemsnål for akademiets medlemmer.

Oppdraget

Medlemsnålen skal være et synlig, men diskré tegn på medlemskap i akademiet. Den skal kunne bæres ved høytidelige anledninger, faglige arrangementer og andre sammenhenger der medlemmene representerer DKNVS. Vinnerforslaget skal videreutvikles i samarbeid med gullsmed.

Hvem kan delta?

Konkurransen er tenk rettet mot studenter ved relevante kunst- og designutdanninger i Norge på bachelor- og masternivå, samt relevante fagskoleutdanninger. Aktuelle fagområder kan blant annet være kunst, design, kunsthåndverk, produktdesign, smykkekunst, industridesign, grafisk design, illustrasjon, visuell kommunikasjon og andre relevante kreative fag.

Det kan leveres individuelt eller som studentgruppe.

Premie og realisering

Designet skal realiseres som DKNVS sin nye medlemsnål og gjøres tilgjengelig for akademiets medlemmer.

Vinneren krediteres selvsagt som designer i DKNVS sin kommunikasjon om medlemsnålen.

Vinnerforslaget premieres med kr 10 000.

Designutfordringen

Hvordan kan mer enn 260 år med vitenskap, historie og symbolbruk oversettes til et objekt på noen få centimeter? DKNVS ønsker ikke en reproduksjon av et historisk segl. Vi ønsker å se hvordan dagens kunst- og designstudenter tolker Selskabets historie og visuelle arv.

Du kan arbeide direkte med ett eller flere av våre historiske symboler. Du kan abstrahere dem, forenkle dem, kombinere dem eller undersøke betydningen bak dem og utvikle et nytt visuelt uttrykk. Et historisk motiv kan bli en silhuett. En bie kan bli et mønster. En gran kan bli en geometrisk struktur. En løve kan reduseres til en bevegelse eller kontur. Et segl kan inspirere selve formen på nålen. Relieff, fordypninger, overflater, lys, skygge og materialkontraster kan være like viktige som grafiske motiver.

Det avgjørende er at forslaget har en tydelig og begrunnet forbindelse til DKNVS.

Vi utfordrer deg til å undersøke hva en medlemsnål for DKNVS kan være.

- være tydelig forankret i DKNVS sin historie, identitet eller historiske ikonografi
- fungere som et lite, tredimensjonalt objekt
- være stilfullt og egnet til å bæres over tid
- kunne produseres av gullsmed
- ha et uttrykk som fungerer i edelt metall
- være godt nok utviklet til at idé, form, proporsjoner og tredimensjonalitet kan vurderes

Vi oppfordrer til tolkning fremfor dekorasjon. Det er ikke nødvendig å få plass til flest mulig historiske symboler. Ett godt grep kan være sterkere enn mange.

Designrammer

Nålen skal produseres av gullsmed og være et kvalitetsobjekt beregnet på langvarig bruk.

Størrelse: ca. maks 3 cm for en rund eller kompakt utforming. Andre former kan vurderes innenfor en ytre ramme på ca. 4–5 cm. Endelige produksjonsmål avklares med gullsmed.

Materiale: edelt metall. Sølv anbefales som utgangspunkt. Det kan foreslås detaljer i gull eller forgylt sølv.

Edelstener, perler, emalje, oksidering og andre material- eller overflatebehandlinger kan foreslås dersom de har en tydelig funksjon i designet. Vær oppmerksom på at slike løsninger kan påvirke produksjonskostnaden.

Bronse og messing er ikke ønsket som hovedmateriale. Designet bør i utgangspunktet ha begrenset fargebruk.

Forslaget skal også ta hensyn til at nålen trenger en sikker og funksjonell festemekanisme, og kan brukes på fine stoffer på kjoler like lett som på en dressjakke.

Foreslått maksimal utsalgspris for det ferdige produktet er kr 2 500. Endelig produksjonsramme fastsettes i samarbeid med gullsmed.

Hva skal leveres?

3D-modell
Lever en digital 3D-modell som viser nålens form, proporsjoner, tykkelse og viktige formelementer, som relieffer og fordypninger. Modellen skal gjøre det mulig å forstå utformingen og gi gullsmeden et godt utgangspunkt for teknisk vurdering og videre arbeid med en prototype. Oppgi mål, og vis festemekanismen dersom den inngår i designet. Modellen trenger ikke være produksjonsklar, og studenten forventes ikke å løse den endelige gullsmedtekniske konstruksjonen. Vinnerforslaget videreutvikles i samarbeid med gullsmed og andre fagpersoner før produksjon.

Nødvendige vektor- og produksjonsfiler for vinnerforslaget utarbeides eller tilpasses i samarbeid med gullsmed. Studenten trenger ikke levere en ferdig produksjonsfil ved innsending.

3D-modellen skal kunne benyttes som utgangspunkt for teknisk vurdering og prototyping.

4. Kort konseptteksт
Maks. 200 ord. Beskriv idéen, hvilke deler av DKNVS' historie eller identitet du har arbeidet med, hvorfor du har valgt formen/symbolikken, og hvordan historisk materiale eventuelt er tolket eller transformert.

5. Visualisering i bruk
Vi oppfordrer til å vise hvordan nålen fremstår på eksempelvis jakkeslag, kjole, skjorte eller annet plagg, slik at juryen kan forstå objektets faktiske størrelse og visuelle tilstedeværelse.

6. Produksjonsfil
Vektorfil i AI/SVG eller annet avtalt format skal leveres for forslag som går videre til teknisk vurdering.

Utvelgelse og prototyping

Forslagene av en jury oppnevnt av DKNVS.

Juryen i denne konkurransen består av:

- **Asta Høberg**
- **Kjell Erik Killi-Olsen**
- **Helge Holden**
- **Terje Bratberg**

Innsending

Bidrag leveres digitalt gjennom DKNVS sitt innsendingsskjema.

Alle deltakere mottar automatisk bekreftelse på mottatt bidrag.

Spørsmål?

Spørsmål om konkurransen kan sendes til:

Det Kongelige Norske Videnskabers Selskab
Lisbeth Mangen
post@dknvs.no

Historisk kildemateriale

Følgende gjennomgang gir en kort orientering om DKNVS' historiske symbolikk. Den er ment som bakgrunn for arbeidet med medlemsnålen, ikke som en liste over motiver som må brukes. Studentene kan bruke, tolke eller kombinere symbolene, eller velge å ikke bruke dem. Kjennskap til DKNVS' ikonografi kan være et utgangspunkt for å utvikle et grafisk eller formmessig uttrykk som er forankret i Selskabets historie og identitet.

Historisk bakgrunn og symboler

Forgjengeren til DKNVS, Det Trondhiemske Selskab, ble grunnlagt i 1760. Da Selskabet fikk kongelig stadfestede statutter i 1767, tok det navnet Det Kongelige Norske Videnskabers Selskab og fikk tillatelse til å bruke egne segl. Det store seglet ble brukt på dokumenter, mens det lille seglet ble brukt til korrespondanse. Seglene har siden vært en del av Selskabets visuelle uttrykk.

Bikuben og biene står sentralt i det store seglet. I heraldikken forbindes biene med flid, iherdighet og utholdenhet. Devisen «SIC NOS: NON NOBIS», «Slik arbeider vi, men ikke for oss selv», står også der. Bikuben kan i dag gi assosiasjoner til et kunnskapsfellesskap der mange bidrar.

Granen finnes i både det store og det lille seglet. Den inngår i naturmotivene i det store seglet og ble på 1700-tallet oppfattet som et særpreget norsk tre. I det lille seglet står granen sammen med devisen «ÆMULA LAURI», «laurbærens rival». Laurbæren var et klassisk symbol på seier og heder. Devisen setter dermed et nordlig tre i forbindelse med et klassisk hederstegn. I den historiske framstillingen beskrives granen som en vekst som søker lyset og trosser stormene.

Løven er et sentralt motiv i det lille seglet. Den er kronet og ligger med en hellebard under et grantre.

Det store seglet viser også et landskap med skog, vegetasjon, dyr, fugler og hav. Naturmotivene knyttes til Selskabets naturvitenskapelige virksomhet og naturaliesamling.

Motivene og devisene er historiske referanser, ikke en liste over elementer som må brukes. Studentene står fritt til å velge, tolke, forenkle eller kombinere dem, eller la seg inspirere av andre sider ved DKNVS' historie og identitet.

Opplysningene om segl, medaljer, deviser og symbolbruk bygger på Yngvar Reichelt, *Det Kongelige Norske Videnskabers Selskab: Historien i metall* (2026).

Historiske referanser i bilder

DKNVS' store segl. Bikuben og biene står sentralt, omgitt av naturmotiver. Det avbildede seglet har riksløven av 1844 og er derfor ikke originalen.

Selskabets lille segl i lakk, med grantre, løve og devisen ÆMULA LAURI.

Senere medaljeutforming med løven, granen og ÆMULA LAURI.

Fra presesnål til medlemsnål

I arkivet har vi funnet disse to eldre nålene som har vært brukt av preses, DKNVS' øverste leder. Selskapet har ikke tidligere hatt en egen medlemsnål.

Forsidene

Begge viser gran, kronet løve og hellebard; rammene og relieffet er ulike.

Baksidene

Nålefeste på begge. På nålen i den grønne esken ses et stempel.

Motiv og historisk bruk

I begge nålene ser vi elementer fra DKNVS' lille segl: grantreet, den kronede løven og hellebarden. Motivene er utformet forskjellig, med ulik innramming og relieff. Nålene viser hvordan seglet har vært brukt som kjennetegn for presesembetet. Konkurransen bygger videre på denne visuelle historien ved å utvikle en egen nål for selskapets medlemmer. DKNVS' medaljehistorie dokumenterer at J. Tostrup laget en agraff til Gunnerusmedaljen omkring 1927, men knytter ikke omtalen til nålene på bildene. De kan derfor ikke dateres ut fra denne opplysningen. På nålen i den grønne esken kan stempelet leses som «925S J. Tostrup». 925S angir sølv med 925/1000 finhet. Esken er merket «J. Tostrup, Oslo»; firmaet ble etablert i 1832. Oslo-navnet peker mot 1925 eller senere for esken dersom den hører opprinnelig til nålen, men daterer ikke sikkert selve nålen.

Løst sølvfarget relieff uten synlig feste. Det kan være en avstøpning, modell eller produksjonsprøve; funksjon og materiale kan ikke bekreftes.

Kilder: Reichelt, DKNVS' medaljehistorie (oppdatert 2024), s. 43–45; Arkivverket, J. Tostrup-arkivet (2024); Store norske leksikon, «Kristiania» og «Gullstempel og sølvstempel».